

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Projekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Wielokulturowość a prawo		10.4.0756	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
null			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Prawa i Administracji	Administracja	forma	stacjonarne
		moduł	wszystkie
		specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr Tomasz Snarski			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		1	
Wykład		15 h wykładu - 0,5 ECST	
Sposób realizacji zajęć		15 h praca własna studenta - 0,5 ECTS	
zajęcia w sali dydaktycznej			
Liczba godzin			
Wykład: 15 godz.			
Cykl dydaktyczny			
2018/2019 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
fakultatywny (do wyboru)		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
<ul style="list-style-type: none"> - Dyskusja - Praca w grupach - Wykład konwersatoryjny - Wykład problemowy - Wykład z prezentacją multimedialną 		Sposób zaliczenia	
		Zaliczenie na ocenę	
		Formy zaliczenia	
		<ul style="list-style-type: none"> - wykonanie pracy zaliczeniowej - projekt lub prezentacja - zaliczenie ustne - ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru - kolokwium - wykonanie pracy zaliczeniowej - wykonanie określonej pracy praktycznej 	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Zgodne z Regulaminem Studiów.	
Sposób weryfikacji założonych efektów kształcenia			
Wszystkie zakładane efekty kształcenia weryfikowane w trakcie zajęć oraz podczas zaliczenia przedmiotu.			
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi			
A. Wymagania formalne			
Brak			
B. Wymagania wstępne			
Brak			
Cele kształcenia			
1. Przyswojenie i zrozumienie przez studentów ogólnej teorii polityki wielokulturowości oraz jej odzwierciedlenia w systemach prawnych. 2. Zapoznanie studentów z podstawowymi regulacjami i pojęciami prawnymi (prawa człowieka, zasady konstytucyjne, prawa podmiotowe) dotyczącymi			

ochrony praw mniejszości, w tym o charakterze międzynarodowym, krajowym i wspólnotowym. 3. Uświadomienie studentom problemów prawnych związanych z ochroną praw mniejszości, zwłaszcza w konkretnych sytuacjach związanych z pracą dydaktyczną. 4. Zapoznanie studentów z modelowymi systemami edukacji, w tym rozwiązaniami edukacyjnymi wybranych środowisk zróżnicowanych kulturowo, uświadomienie studentom wpływu prawa na funkcjonowanie wielokulturowych społeczeństw.

Treści programowe

1. Podstawowe wiadomości o systemach ochrony praw człowieka (międzynarodowy system ochrony praw człowieka, regionalne systemy, krajowe systemy).
2. Europejski system ochrony praw człowieka.
3. Prawa człowieka a Unia Europejska.
4. Wielokulturowość jako wartość demokratycznego systemu prawnego.
5. Adaptacyjna i modernizacyjna funkcja prawa w kontekście kształtowania statusu prawnego mniejszości narodowych, etnicznych i regionalnych.
6. Wielokulturowość jako problem demokracji.
7. Wielokulturowość w aktach prawnych międzynarodowego systemu ochrony praw człowieka.
8. Wielokulturowość jako zobowiązanie państw – członków Rady Europy.
9. Wielokulturowość w Unii Europejskiej.
10. Przykład polityki wielokulturowości – studium jednego przypadku – Kanada.
11. Polska konstytucja i ustawodawstwo a wielokulturowość.
12. Status prawny mniejszości narodowych, etnicznych i regionalnych w Polsce – zagadnienia ogólne.
13. Status prawny mniejszości narodowych, etnicznych i regionalnych w Polsce – zagadnienia szczegółowe.
14. Szczególna sytuacja normatywna mniejszości kaszubskiej i języka kaszubskiego.
15. Polskie tradycje polityki wielokulturowości.
16. Urzeczywistnienie wielokulturowości w procesie stanowienia i stosowania prawa.

Wykaz literatury

1. Białek T., Międzynarodowe standardy ochrony praw mniejszości narodowych i ich realizacja na przykładzie Białorusi, Litwy i Ukrainy, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2008.
2. Grzybowski P. P., Edukacja europejska : od wielokulturowości ku międzykulturowości : koncepcje edukacji wielokulturowej i międzykulturowej w kontekście europejskim ze szczególnym uwzględnieniem środowiska frankofońskiego, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2009
3. Janusz G., Ochrona praw mniejszości narodowych w Europie, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej Lublin 2011.
4. Kossak-Główniczewska K. (red.), Edukacja regionalna mniejszości narodowych i etnicznych. Z wybranych rozwiązań edukacyjnych Białorusinów, Fryzów, Niemców, Sami i Kaszubów, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 1999.
5. Nikitorowicz J., Grupy etniczne w wielokulturowym świecie, Sopot 2010. Nikitorowicz J., Misiejuk D. (red.), Procesy migracji w społeczeństwie otwartym. Perspektywa edukacji międzykulturowej, Wydawnictwo Trans Humana, Białystok 2009.
6. Przyborowska – Klimczak A., Prawo międzynarodowe publiczne. Wybór dokumentów, Lublin 2006.
7. Savidan P., Wielokulturowość, Warszawa 2012.
8. Snarski, T., Znaczenie wielokulturowości dla prawa karnego, (w:) Interdyscyplinarność badań w naukach penalnych, Sepiolo I. (red.), Warszawa 2012, s. 249 - 268.
9. Snarski T., Wielokulturowość i prawo – przykład adaptacyjnej i modernizacyjnej funkcji prawa, „Pieniądze i Więź”, nr 1 (42)/2009.
10. Sykuna S., Balcerzak M. Leksykon ochrony praw człowieka. 100 podstawowych pojęć, red. S., Warszawa 2010.
11. Wieruszewski R., Wyrzykowski M., Kondratiewa - Bryzik (red.), Prawne granice wolności sumienia i wyznania, Warszawa 2012.
12. Kuzborska E., Sytuacja prawna mniejszości narodowych na Litwie, Warszawa 2012.
13. Kymlicka W., Multicultural Citizenship. A Liberal Theory of Minority Rights, Oxford University Press, New York 1996.
14. Zajadło J., Uniwersalizm praw człowieka w konstytucji – bezpieczne i niebezpieczne relatywizacje, „Przegląd Sejmowy”, rok XV, 4(81)/2007.

Efekty kształcenia (obszarowe i kierunkowe)

Student zna i rozumie prawne uwarunkowania kwestii dotyczących problemów wielokulturowości.

K_U07, K_U10, K_U12

Wiedza

[K_W11] efekt spoza matrycy
Student: - charakteryzuje współczesne systemy ochrony praw człowieka, w tym modelowe rozwiązania współczesnych systemów prawnych wobec szeroko pojętych mniejszości kulturowych (m. in. narodowych, etnicznych, regionalnych, językowych), - wyciąga wnioski z polskiego prawa dotyczącego ochrony mniejszości, opisuje typowe problemy związane z przyjęciem określonych rozwiązań normatywnych w dziedzinie ochrony praw mniejszości.

[K_W14] efekt spoza matrycy
Student rozpoznaje i rozróżnia modelowe rozwiązania systemów edukacyjnych, mających na celu zagwarantowanie praw mniejszości narodowych, etnicznych i językowych.

Umiejętności

[K_U07] Student bada (analizuje i krytycznie ocenia) wybrane sytuacje edukacyjne oraz problemy związane z prawną ochroną mniejszości.

[K_U10] Student konstruuje prawno-pedagogiczne wnioski oraz projektuje

alternatywne rozwiązania dla wybranych sytuacji edukacyjnych i prawnych związanych z realizacją zadań edukacyjnych oraz ochroną prawną mniejszości (osób i grup).
[K_U12] Student wybiera - właściwy z punktu widzenia prawa - sposób wspólnego rozwiązania przez grupę problemu wynikającego ze zróżnicowania kulturowego.

Kompetencje społeczne (postawy)

Student zachowuje ostrożność w wyrażaniu opinii na temat osób należących do mniejszości kulturowych.
Student wykazuje odpowiedzialność za formułowane opinie na temat osób należących do mniejszości kulturowych.
Student jest wrażliwy na problemy wynikające ze zróżnicowania kulturowego społeczeństwa.
Student docenia szanse płynące ze zróżnicowania kulturowego społeczeństwa.

Kontakt

http://prawo.ug.edu.pl/pracownik/2669/tomasz_snarski